

UN BUZOIAN DE MARCĂ – PAMFIL ȘEICARU, ABSOLVENT AL LICEULUI „AL. HAȘDEU”

Valeriu NICOLESCU

Ziarist de mare talent, pamfletar, analist politic și literat, s-a născut în anul 1894 la Tăbărăști, unde bunicul său, Constantin Șeicaru, a fost preot timp de 40 de ani. După absolvirea cursurilor școlare în Buzău și în alte câteva orașe, urmează Facultatea de Drept din București. La terminare, intră în avocatură. A fost membru al Parlamentului, ca deputat independent (1926, 1931, 1933), directorul ziarului „Bucovina”, apărut la Cernăuți și „Ora”, cât și al revistei „Hiena” (1919 - 1920). Se numără printre cei care au înființat revista „Gândirea” și ziarele „Cuvântul” și „Curentul”, al căror director a fost. A fost considerat, chiar și de către adversari, ca ziarist de mare talent și literat de valoare, având și încercări de critică literară. S-a distins însă ca pamfletar, poate uneori prea violent, ceea ce i-a atras multe adversități. În 1942, terenul și imobilul proprietatea sa, de pe b-dul. Ion C. Brătianu, între Palatul de Justiție și Hotelul - Teatru „Moldavia”, a fost achiziționat de municipalitate, în intenția construirii unui palat P. T. T. (actualmente unul din sediile administrative al Societății de Poștă Buzău).

A colaborat la „Neamul Românesc”, iar dintre scrierile sale amintim: *Principii de politică națională* (Cernăuți, 1919), *Pamfletul și mediocritatea politică*, *Imagini și cugetări duminicale*.

Deoarece registrul de nașcuți de la primăria comunei Tăbărăști, pe anul 1894, a fost distrus, singurele elemente în sprijinul afirmației că s-a născut aici sunt mărturiile nepotei sale, pe care le redăm mai jos și o filă din documentația întocmită cu prilejul înființării, la 20 februarie 1944, a Căminului cultural „Preot Constantin Șeicaru” din Tăbărăști. Motivația alegerii numelui era că: *a fost un mare sprijinitor al locuitorilor din Tăbărăști și a slujit cu multă credință biserica strămoșească a neamului*. De asemenea, în tabelul cu fiii satului, *ce s-au ridicat în ierarhii superioare și care locuiesc departe de locul natal*, sunt trecuți și:

- d-na dr. Șeicaru – Munteanu, 45 ani, medic în București;
- Pamfil Șeicaru, 49 ani, București;

Analele Buzăului III, Buzău, 2011, p. 73 – 77.

- Haralambie Șeicaru, 72 ani, pensionar, București.

Îată ce a comunicat nepoata sa, într-o înregistrare prezentată în 2006, la Biblioteca Județeană „Vasile Voiculescu”, prin amabilitatea regretatului Victor Frunză. Pamfil Șeicaru – născut la 6 aprilie 1894 și declarat Pamfil H. Popescu, la Tăbărăști. A decedat la 20 octombrie 1980 în Germania, la München. În anul școlar 1907/1908, a urmat clasa III-a la Liceul din Ploiești. În anul școlar 1908/1909 a urmat clasa IV-a la Gimnaziul din Tecuci, figurând în foaia matricolă ca Pamfil H. Șeicaru, fiul lui Haralambie și Ana, născut la 6 aprilie 1894 în comuna urbană București, județul Ilfov.

Din păcate, nu sunt registre matricole și cataloage pentru anii 1901-1905, clasele I-IV de la Școala primară nr. 1 de băieți Buzău. Există asemenea documente pentru Școala primară nr. 2 „I.C.Brătianu”, dar nu figurează ca elev la această școală. Nu sunt nici matricole și cataloage de la Liceul „Al. Hașdeu” pentru clasele I și a II-a de liceu (1905-1907) și clasele a V- a VIII – a de liceu (1909-1913).

Din relatările nepoatei, doi veri primari, ambii preoți și cu același nume, Constantin Șeicaru, au trecut munții din Ardeal și au venit în județul Buzău, probabil cu valul de emigranți fugiți în Muntenia după Revoluția din 1848-1849, din Transilvania, ca urmare a persecuțiilor maghiare. Unul a rămas cu numele Șeicaru, celălalt și-a zis Șeicărescu. Constantin Șeicărescu a avut un fiu, Alexandru (Alec), absolvent de Drept, subprefect al județului Buzău în timpul când a fost prefect Apostol Albu. După pensionare, Alecu Șeicărescu a lucrat la administrația ziarului „Curentul”, condus de Pamfil Șeicaru.

Preotul Constantin Șeicaru, bunicul lui Pamfil, colaborator al lui Spiru Haret, s-a stabilit la Tăbărăști, unde s-a căsătorit cu o fată din familia Ifrimescu (a avut un frate, generalul Haralambie Ifrimescu, comandant al garnizoanei Brașov), care i-a adus și o zestre frumoasă. Au avut 6 copii, dar au murit toți de o epidemie, în decurs de o lună. Nenorocirea i-a mâhnit atât de tare, încât s-au gândit să se retragă la mănăstire, dar între timp preoteasa a rămas însărcinată și a născut un băiat botezat, Haralambie, tatăl lui Pamfil Șeicaru. Dar la naștere, din neglijența celui care a mers să-l declare la starea civilă, a fost declarat Popescu, nu Șeicaru, astfel că apare în actele de stare civilă ca Haralambie C. Popescu, nume care-l va purta oficial și Pamfil, dar ca ziarist va semna Pamfil Șeicaru.

Haralambie a urmat un an la un pension și apoi Seminarul Buzău. După absolvire, s-a căsătorit cu Ana Iliescu din Buzău, dar nu a profesat ca preot ci s-a angajat la CFR, de unde s-a pensionat cu gradul de inspector. Tatăl soției, macedonean de origine, proprietarul unui magazin de încălțăminte, și-a luat numele de Iliescu, căsătorindu-se cu Zambila Pâslaru dintr-o familie bogată, dar care, după o vreme, au scăpătat. Zambila a avut mai mulți copii, între care și pe Ana, viitoarea soție a lui Haralambie Popescu – Șeicaru. Sora acesteia,

Elena, s-a căsătorit cu Ion Constantinescu – Beceni, învățător în satul Beceni, în memoria sa fiind amplasat un bust în curtea școlii din sat. Au avut 3 fete și 2 băieți, care au îmbrățișat cariera militară – Valeriu și Octav, căsătorit cu o nemțoaică, cu care a avut 2 băieți.

Dintre fete, Alexandrina a devenit doctoriță dar nu a profesat, căsătorindu-se cu un avocat, Jenică, consilier la o societate petroliferă, alta a murit la 17 sau 18 ani de tuberculoză, iar Maria s-a căsătorit Draganovici (a avut mai mulți băieți, majoritatea profesori).

Haralambie și Ana au avut 5 copii, Pamfil, născut la 6 aprilie 1894, Eugenia, în 1896, Maria în 1899 și ultimul, Constantin, născut în anul 1909. A copilărit cu sora sa, Maria, la Tăbărăști și la Buzău. Maria își amintea că atunci când se construia Palatul Comunal (1899-1903), se urca pe schele și mânca acadelele cumpărate de la o prăvălie din apropiere.

Averea de la Tăbărăști (vie și teren arabil plus casele) a fost vândută de Ana, deoarece locuia la Buzău și nu avea cum să o administreze. Banii i-a folosit la reparații și îmbunătățiri la casa primită ca zestre, lângă tribunal, unde a deschis hotel, restaurant și cazinou. În 1917-1918, au fost folosite de armata germană, chiar și pentru grajduri. După 1918, nu a mai avut bani să refacă construcțiile amintite. Datorită poziției centrale, i s-a oferit o despăgubire bănească de către autorități, a făcut foaie dotală și apoi a vândut imobilele. Banii au fost dați lui Pamfil Șeicaru pentru înființarea cotidianului „Curentul”, cu promisiunea că atunci când va avea bani va răscumpăra imobilul și va da fiecăruia dintre frați partea care li se cuvenea. Dar vremurile au evoluat nefavorabil.

Sub semnătura lui Mircea și Sergiu Coloșenco, cu sprijinul Ministerului Culturii, s-a editat în 2001, la Editura Elion, cartea *Pamfil Șeicaru Epistolar. Scrisori din exil*. După cum menționează într-o scurtă introducere intitulată: *Erou național, condamnat la moarte*, Mircea Coloșenco face precizarea că, Pamfil Șeicaru, *personalitate complexă controversată și-a început cariera națională ca ziarist vitriolant și om politic independent, sfârșind cu glorie europeană ca istoric și politolog indubitabil, concomitent cu reluarea activității de gazetar...* Volumul cuprinde cca. 300 de scrisori din perioada 2 iunie 1968 – 98 octombrie 1978, scrise de Pamfil Șeicaru din Spania, Italia, Franța și Germania, având ca destinatar în România pe dr. Maria Ciorănescu. Deși scrise la o vârstă înaintată, autorul volumului remarcă înalta tensiune spirituală care reiese din fiecare epistolă, cu subtilități de cuget, *radiografii pertinente ale unor epoci apuse*.

Ceea ce trebuie să reținem este că în cei 36 ani de exil, Pamfil Șeicaru s-a numărat printre cei care nu au renunțat la cetățenia română. Din scurta notă biografică reiese, așa după cum am menționat, că bunicul patern era originar din Transilvania, din Mărginimea Sibiului, probabil din Șeica Mare sau Șeica

Mică, fugit împreună cu un văr al său peste munți pentru a scăpa de înrolarea în armata austro-ungară. S-au stabilit la Tăbărăști. Aici, Constatin Șeicaru s-a căsătorit cu Ana Ifrimescu, cu care a avut 6 copii, morți cu toții din cauza unei epidemii. S-a născut și al șaptelea, Haralambie, căsătorit cu Ana Iliciu, cu care a avut 6 copii: PAMFIL (1894 -1980), Maria (20 iunie 1896 - 17 martie 1983), Virginia (16 noiembrie 1903 – 14 decembrie 1977) și Constantin (1907-1984).

Neștiind probabil de scurta sa calitate de elev la Buzău, M. Coloșenco menționează cursurile liceale de la Tecuci și Bârlad și Facultatea de Drept din București. Potrivit altei informații, a debutat în presă la revista „Freamătul” din Focșani, în 1911, semnând Pamfil Popescu-Șeicaru.

Mobilizat în 1916-1918, războiul nostru de reîntregire națională, a primit pentru faptele sale de arme, în ianuarie 1918, Ordinul Militar „Mihai Viteazul” clasa III-a, între cavalerii acestui înalt ordin numărându-se: generalii Eremia Grigorescu, Alexandru Averescu, Ion Dragalina, Constantin Prezan, Anton Denikin, Ferdinand Foche, Petain, sir Douglas Haig și Henri Berthelot, lt. col. Ion Antonescu, viitorul mareșal și Conducător al Statului din septembrie 1940, până la 23 august 1944, căpitanii Grigore Gafencu și Ioan Mihalache, viitorul șef al Partidului Țărănesc, în total 420 ordine individuale și 42 drapele ale unor regimente.

Ceea ce nu se cunoaște de către mulți este că, după terminarea războiului, a comandat lui Oscar Han o statuie în bronz care să întruchieze pe Zeița Victoriei, omagiu memoriei celor căzuți în luptele de pe frontul din Moldova, pe care a amplasat-o în apropierea Mausoleului de la Mărășești. Dar din motive lesne de înțeles, fiind darul unui condamnat la moarte (de altfel singurul ziarist român care a primit, în contumacie, ce-i drept, această pedeapsă), dușman al regimului de democrație populară, autoritățile comuniste au păstrat-o dar au impus lucrarea ca o statuie ridicată în memoria Ecaterinei Teodoroiu – eroina de la Jiu.

Mai mult, pentru cimitirul Val du Roy din Alsacia, ne spune Mircea Coloșenco, unde sunt îngropați militari români morți în lagărele de prizonieri, același Oscar Han a realizat o altă lucrare în bronz, sub forma unei femei care veghează și binecuvântează pe cei morți departe de țara pentru care au luptat, figura statuii reproducând masca mortuară a mamei lui Pamfil Șeicaru.

Despre activitatea sa jurnalistică, se face precizarea că atât la „Curentul”, cât și la „Evenimentul” și „Rapid”, editate de același trust de presă, a avut o atitudine de apărare a intereselor României, pana sa atacând, deopotrivă, atunci când a fost cazul și pe nemți și pe aliați. La zierele sale au lucrat, cu acordul tacit al Șefului Statului și evrei, dar și comuniști, Miron Constantinescu scriind apoi în 1945, în „Scânteia”, articolul „Viperale”, în care îl gratula pe Pamfil Șeicaru pentru atitudinea sa.

Și totuși, în conformitate cu prevederile Legii nr. 312/1945, a fost catalogat criminal de război și condamnat la moarte în contumacie, deoarece simțind pericolul Pamfil Șeicaru a părăsit, nu fără regretul de a fi departe, țara pentru care a luptat cu arma în 1916-1918 și cu pana gazetarului după aceea. I s-a confiscat averea, inclusiv Palatul „Curentul” (actualul sediu al Ministerului Internelor și Reformei Administrative), iar sora sa, sub altă acuzație, a fost condamnată la ani grei de detenție.

Memoria celui care a transformat presa ca a patra putere în stat a fost reabilitată de regretatul Victor Frunză, de nepoatele sale, dr. Ana Viorela Ionescu, profesor Cristina Daniela Dumitrescu, prin modestele contribuții ale scriitorului buzoian Dumitru Ion Dincă, sau ale prietenilor din Germania.

Ultimii ani de viață și i-a petrecut la München (1975-1977) și Dachau (1977-1980), o localitate în apropiere de München, intrată în istorie prin lagărul de exterminare înființat aici de naziști, unul dintre multele simboluri ale grozăviilor din cel de al doilea război mondial. Rămășițele sale pământești au fost aduse de la Dachau la Cimitirul „Sf. Vineri” și apoi la mănăstirea „Sf. Ana” de la Orșova, ctitorit de el, redevenită lăcaș de reculegere după 1990, în timpul regimului comunist funcționând ca hotel.

Aceste rânduri se constituie acum, la aniversarea liceului la care a urmat câteva clase, actualul Colegiu național „B. P. Hașdeu”, ca omagiul jurnaliștilor și tuturor buzoienilor, memoriei unui hașdeian, mare ziarist, istoric și politolog. Dumnezeu să-l odihnească în pace !

A man of mark - Pamfil Șeicaru

Journalist of great talent, pamphleteer, political analyst, and even literary critic, Pamfil Șeicaru, originating from Buzău (born in Tăbărăști), was a collaborator on several media outlets, but also the initiator of many newspapers, well known and appreciated in his time. He was characterized as: *a complex and controversial personality, who began his national career as a vitriolic journalist and independent politician, in the end with European glory as historian, undisputed political scientist, simultaneous with the recommencement of his reporter activity.* He was the only Romanian journalist sentenced (in absentia) as enemy of the popular democracy regime.